

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,650

Section: First Section/-

วันที่: จันทร์ 25 สิงหาคม 2568

ปีที่: 48

ฉบับที่: 17333

หน้า: 1(ขวา), 2

Col.Inch: 134.32 Ad Value: 221,628

PRValue (x3): 664,884

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: เปิดใจ 'ดร.หญิง-ลิณธิภรณ์' ขับเคลื่อนการอ่าน-คุณภาพการศึกษา

เปิดใจ 'ดร.หญิง-ลิณธิภรณ์'

ขับเคลื่อนการอ่าน-คุณภาพการศึกษา

หมายเหตุ - น.ส.ลิณธิภรณ์ วริณวัชรโรจน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ให้สัมภาษณ์ 'มติชน' ถึงนโยบายการทำงานและแนวทางการส่งเสริมการอ่าน

●นโยบายส่งเสริมการอ่านจะเป็นไปในทิศทางใด?

การอ่านเป็นพื้นฐานของการพัฒนา ถ้ารักการอ่านก็เท่ากับเป็นผู้แสวงหาความรู้ เป็นหนึ่งในแนวทางที่หน่วยงานในกำกับ คือ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) เร่งขับเคลื่อน โดย สกร.มีหน้าที่ในการจัดการดูแลการศึกษาใน 2 ส่วน คือ 1.การศึกษาแบบเทียบระดับวุฒิการศึกษา 2.ดูแลห้องสมุดชุมชน ทั้ง 2 ส่วนถือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ที่ต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลา สิ่งที่พบคือ นักศึกษาบางส่วนที่เรียนกับ สกร.อาจไม่มีความพร้อมในการไล่ใจหาความรู้ เนื่องจากจำเป็นต้องทำงานหารายได้ส่งผลให้การใช้เวลาในการอ่านเป็นเรื่องรองลงมาดังนั้น อาจจะต้องเข้าไปดูในรายละเอียด เลือกรหัสหนังสือที่สอดคล้อง เช่น การอ่านในลักษณะของใบงาน เฉพาะที่จำเป็น

ส่วนการพัฒนาห้องสมุด จากการลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยมห้องสมุดพบว่าส่วนใหญ่ไม่มีความทันสมัยขาดความเชื่อกซ์ ไม่ดึงดูดผู้อ่าน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องมีการโปรโมตให้เห็นภาพ และอาจต้องมีความร่วมมือกับภาคเอกชน จัดหาหนังสือที่ดี มี

คุณค่าเข้ามาเพิ่ม รวมถึงควรจะมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุที่จะต้องเลือกหนังสือที่เหมาะสม

ขณะเดียวกัน จะใช้ช่องทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หรือ ETV ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของ สกร.เข้ามาช่วยส่งเสริมการอ่าน เช่น ทำหนังสือ

เสียงเพื่อให้ผู้สูงอายุไปเปิดฟัง โดยอาจเป็นหนังสือแนวธรรมะในชีวิตประจำวัน หรือฮาวทู ใช้ชีวิตอย่างไรในวัยชราให้มีความสุข เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ฟัง ซึ่งก็ได้มีการพูดคุยกับคณะทำงาน ETV เมื่อเร็วๆ นี้ และได้รับการตอบกลับว่าแนวทางนี้สามารถทำได้ โจทย์ต่อไปคือการออกแบบห้องสมุดใหม่ ที่จะจัดทำแพลตฟอร์มออกมา หน้าตาจะออกมาเป็นอย่างไร ทั้งหมดนี้คาดว่าจะใช้อย่างน้อย 1 ปี ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดที่เตรียมจะปรับใหม่คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน 6 เดือน

●จากการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาและห้องสมุดสังกัด สกร.พบปัญหาใดบ้าง?

สกร.เป็นหน่วยงานที่มีสถานศึกษาแทบทุกพื้นที่ ทั้งระดับอำเภอ ตำบล ปัญหาคือเรื่องของบุคลากร โดยเฉพาะการสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การขอมีและเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งใช้เกณฑ์ประเมินเดียวกับครูในสังกัดอื่นๆ ของ ศธ. ทั้งที่ลักษณะการเรียนการสอนของ สกร.จะเน้นปฏิบัติ ไม่ได้เน้นวิชาการ การเสนอขอผลงานจึงต้องมีเกณฑ์ที่แตกต่าง โดยเมื่อเร็วๆ นี้ได้หารือกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อนำเรียนนางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการ ศธ. เพื่อปรับหลักเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดที่เอื้อต่อครู สกร.มากขึ้น ขณะเดียวกัน ยังพบว่า สกร.เป็นการศึกษานอกระบบที่มีคนเรียนมากขึ้น เช่น กลุ่มที่หลุดจากระบบการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาพบว่าตัวเลขผู้เรียนในสังกัดไม่ได้สะท้อนข้อเท็จจริง บางส่วนยังมีชื่ออยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทั้งที่ตัวเด็กมาเรียนกับ สกร.แล้วซึ่งมีผลในเรื่องของเงินอุดหนุนรายหัว คงต้องมีการหารือเพื่อขอให้มีการจัดสรรงบประมาณที่แท้จริงคืนมาให้ สกร. โดยอยู่ระหว่างการสำรวจข้อมูล

●การพัฒนาหลักสูตรสร้างอาชีพ?

สกร.มีหลักสูตรด้านอาชีพกว่า 38,000 หลักสูตร ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนมาก และได้สรุปหลักสูตรที่ไม่ซ้ำ และสามารถใช้ได้จริงมีเพียง 1,200 หลักสูตร ซึ่งอยู่ระหว่างให้ตรวจสอบความเข้มข้นของเนื้อหาว่าเรียนแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ได้จริงเท่าไร และเร็วๆ นี้จะประกาศรับรองวิชาชีพ ด้วยมาตรฐานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) หรือ สคช. หมายความว่าเด็กที่เรียนกับ สกร.จะได้ไปรับรองมาตรฐานวิชาชีพเบื้องต้นในบางหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีและสามารถนำไป

ไปใช้ประกอบอาชีพได้ทันที เป็นแนวทางหนึ่งที่จะยกระดับหลักสูตรการอบรมวิชาชีพของ สกร. และนำไปสู่การจ้างงาน เช่น หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุระยะยาว หรือ CareGiver โดยเร็วๆ นี้จะมีการประกาศเป็นจัดเน้น หรือควิกวิน ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการประชุมร่วมกันกับกระทรวงมหาดไทย (มท.) และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ซึ่งจะมีการพัฒนาต่อเนื่อง และรับรองว่าเรียน สกร.แล้วมีงานทำแน่นอน อาจเป็นรายได้เสริมเดือนละ 5,000-6,000 บาท แต่ถ้าผู้เรียนไปต่อถึงระดับ 420 ชั่วโมง เราจะหางานเพิ่มเติมให้ได้อีก โดยที่จะเห็นเป็นรูปเป็นร่างคือ จะมีหนังสือจาก มท.เพื่อนุมัติให้ สกร.เปิดรับสมัคร CareGiver เริ่มต้น 18,000 อัตราทั่วประเทศ

●มองตัวเลขของการจ้างงานไว้ประมาณเท่าไร?

ส่วนตัวไม่ได้มองเป้าตัวเลข แต่มองว่าก่อนหน้าไม่ได้มีการทำข้อมูล มีแต่การสอนๆ เรียนๆ กันไป ไม่ได้ทำให้เห็นเลยว่าเรียนไปแล้วมันจะสามารถสร้างรายได้ได้จริงหรือไม่ แต่ตอนนี้ตัวเลขเหล่านี้จะถูกนำมาประกอบเพื่อใช้ในการขอใบรับรองวิชาชีพ ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้สร้างรายได้ได้จริง คาดว่าจะเหลือประมาณ 400 หลักสูตร และจะทำเป็นจุดเน้นจริงๆ อย่างน้อย 100 หลักสูตร ถือว่าเพียงพอแล้วสำหรับการเรียนรู้ด้านทักษะอาชีพ

●ได้มีการหารือกับนางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองเลขาธิการ กพฐ. ว่าที่อธิบดี สกร. บ้างหรือไม่?

ตอนนี้ยังไม่ได้มีการพูดคุยกัน และดิฉันยังให้เกียรตินายธนกร ดอนเหนือ อธิบดี สกร.คนปัจจุบัน ซึ่งมีอายุราชการจนถึงเดือนกันยายนนี้ และขอไปว่าอย่าเพิ่งเกียร์ว่าง ให้ทำงานด้วยกันก่อน ซึ่งหลายๆ เรื่องก็ได้รับความร่วมมือที่ดี

●ในส่วนของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เป็นอย่างไร?

มีการเรียกคณะทำงานเข้ามาพูดคุย ซึ่งพบว่าตัวชี้วัดในการประเมินก็ได้ลดลงไปจำนวนมาก ดังนั้น จึงขอให้ สมศ.ไปทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่ถูกประเมิน เพื่อไม่ให้งานการทำงานมีความซ้ำซ้อน

●เกือบ 2 เดือนที่เข้ามารับตำแหน่งเริ่มสนุกกับงานที่ ศธ.แล้วหรือไม่?

เหนื่อยค่ะ ที่ผ่านมาได้มีการพูดคุยกับหน่วย

งานในกำกับทั้ง สกร., สมศ., สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) และโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งก็ได้มีการให้การบ้านไปทุกหน่วยงาน อยู่ระหว่างติดตามว่าให้โหยงไปแล้วสามารถดำเนินการอะไรได้บ้าง ทั้งหมดนี้คิดว่าจะมีควิกวินหลายๆ เรื่องในอีก 3 เดือน สกร.ต้องโตขึ้น เพราะถือว่าเหมือนมีบ้านของตัวเอง ตรงนี้เป็นสิ่งที่ สกร.ต้องทำให้ได้ อีกส่วนได้มอบหมายให้ สกร.ไปดูงานบ้าง ซึ่งน่าจะเชื่อมโยงกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ติดตามเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษา แต่ กสศ.ไม่ได้มีเครื่องมือในการสอนเด็กที่หลุดออกจากระบบเหล่านั้น ดังนั้น หน้าที่ของ สกร.จึงต้องมาดูตัวเลขและการจัดสรรงบประมาณที่สามารถทำร่วมกันได้

●เข้ามาเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ ศธ.มีข้อกังวลใดหรือไม่?

มีในเรื่องการทำงาน เพราะเข้ามารับตำแหน่งในช่วงของกรอบงบประมาณมีการดำเนินการเสร็จสิ้นหลายๆ เรื่องมีการดำเนินการไปแล้ว ขณะที่บางเรื่องใช้แค่แรง ไม่ต้องใช้เงินก็สามารถทำได้ทันที แต่บางเรื่องต้องใช้ทั้งแรงทั้งเงิน จึงกลายเป็นความกังวลว่าจะประสานกับหน่วยราชการอย่างไรเพื่อให้ไม่กระทบกับกรอบงบประมาณ และเปลี่ยนแปลงได้ในเชิงของความถูกต้องและไม่ผิดหลักเกณฑ์ ซึ่งได้มีการสอบถามไปยังอธิบดี สกร.และรองอธิบดี สกร. ก็ได้รับคำตอบว่ามีแนวทางที่สามารถทำได้และมีเหตุผลอันสมควร บางส่วนในบางพื้นที่ที่จำเป็นต้องใช้เงิน อย่างสถานศึกษาของ สกร.ที่ประสบภัยพิบัติ ช่วงที่ผ่านมาก็สามารถขอใช้งบในการซ่อมแซม

สำหรับปีงบประมาณ 2569 ทราบว่า สกร.ได้รับงบประมาณ 1,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นมาในส่วนของงบลงทุน ก็คงต้องมาดูรายละเอียด เพราะหากจะดำเนินการตามนโยบายที่กล่าวมาก็อาจต้องมีการขอใช้งบบางส่วน

●มีเรื่องร้องเรียนข้าราชการ หรือผู้บริหาร สกร. เข้ามาบ้างหรือไม่?

ยอมรับว่ามีเข้ามาอยู่เรื่อยๆ แต่จะมาในรูปแบบของบัตรสนเท่ห์ แต่จากการตรวจสอบหลายเรื่องเป็นเพดานวิสัย หรือข่าวปลอม คงเรียกผู้เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อมูลเพื่อให้ออกมาสู่ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง ไม่ใช่ปล่อยให้เรื่องเงียบหาย แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะให้ชี้แจงทุกเรื่อง บางเรื่องที่เราไม่แน่ใจไม่ได้มี

การหยิบขึ้นมาพิจารณา แต่ถ้เรื่องไหนดูมีน้ำหนัก ก็จะมาชี้แจงเพื่อให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

●ความไม่มั่นคงของรัฐบาลจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนงานหรือไม่?

ถือเป็นเรื่องปกติ ความไม่มั่นคงของรัฐบาล ย่อมส่งผลต่อความเชื่อมั่นของข้าราชการ แต่หลังศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยคดีคลิปเสียง น.ส.แพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในวันที่ 29 สิงหาคมไปแล้ว น่าจะมีความชัดเจนขึ้น งานในทุกวันนี้เดินได้เพราะใช้พลังส่วนตัวในการประสานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ของรัฐบาล เพราะหากรอเวลาอย่างเดียวก็คงไม่ได้ทำอะไร

มั่นใจว่าจะไม่มีอะไรเกิดขึ้นกับนายกฯ และมองว่า น.ส.แพทองธารมีความตั้งใจจริง กรณีคลิปเสียงมองเป็นเทคนิคการเจรจา ดังนั้น จึงน่าจะไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่ถ้ามีอุบัติเหตุทางการเมืองเกิดขึ้นจริงๆ ก็ไม่มีอะไรต้องกังวล เพราะเกือบ 2 เดือนที่เข้ามารับตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ ศธ.และได้กำกับดูแล สกร. คิดว่าไม่มีเรื่องใดติดค้าง อะไรที่สามารถทำได้ก็ได้เริ่มวางระบบ มีกรอบเวลาการทำงานที่ชัดเจน เพราะตั้งใจเข้ามาทำงานเพื่อประชาชน และคิดว่าหากต้องพ้นจากตำแหน่งไปก็คงไม่โดนคน สกร. หรือคน ศธ.ต่อว่าได้ ว่าเข้ามารับตำแหน่งแล้วไม่ทำอะไร เพราะทุกวันนี้ทำงานปอดหัวไปหมด และทำแบบไม่มีประโยชน์อะไรแอบแฝง ที่สำคัญยังไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับงบประมาณ จึงไม่มีความกังวลหากมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น